

**Konkurs Geograficzny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap wojewódzki

Drogi Uczniu!

Gratulujemy Ci wyników osiągniętych na etapie rejonowym.

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych**, zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań**. Punktacja za każde zadanie jest podana przy jego numerze.

Zadania 1-15 to zadania zamknięte. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Zadania 16-35 to zadania otwarte lub zamknięte. Odpowiedzi na nie udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **120 minut**.

Powodzenia!

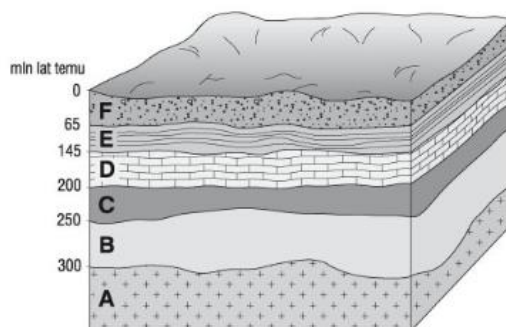
Zadanie 1. (0-1 pkt)

Czas letni w Polsce jest to czas strefowy południka:

- A. 7°30'E
- B. 15°E
- C. 22°30'E
- D. 30°E

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Wskaż błędne określenie wieku względnego warstwy skał oznaczonej na rysunku literą C.

- A. Warstwa C powstała później niż warstwy oznaczone literami A i B.
- B. Warstwa C jest starsza od warstwy E.
- C. Warstwa C jest młodsza od warstwy A i starsza od warstwy D.
- D. Warstwa C ma 200 – 250 mln lat.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Żwir, zlepieniec, glina, less to skały powstałe w wyniku:

- A. wytrącania się z wody związków chemicznych.
- B. osadzania produktów wietrzenia skał.
- C. nagromadzenia szczątków organicznych.
- D. działania wysokiego ciśnienia i temperatury wewnątrz Ziemi.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Klimatogram przedstawia rozkład miesięcznych średnich temperatur i miesięcznych sum opadów w jednej ze stolic europejskich.

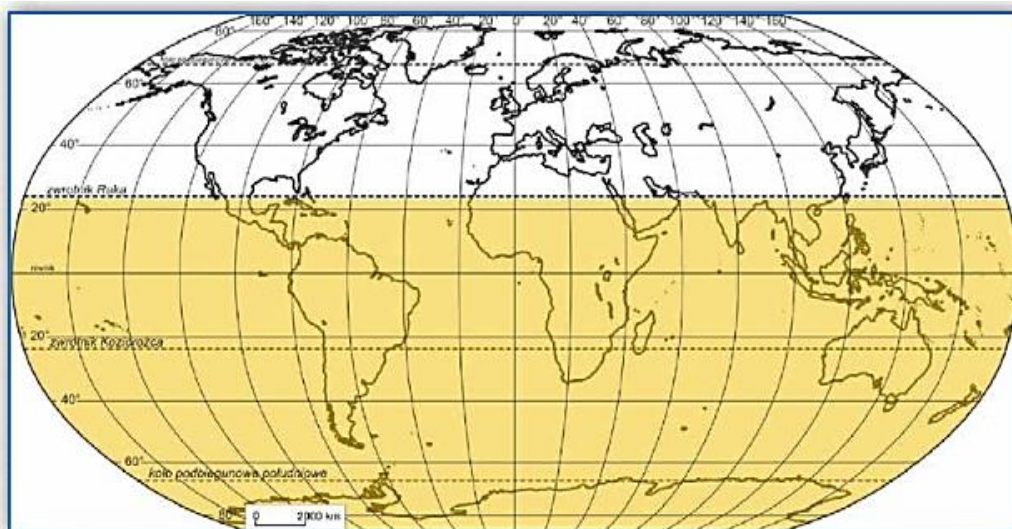
Dla której ze stolic europejskich będą to typowe składniki klimatu.

- A. Londyn.
- B. Berlin.
- C. Mińsk.
- D. Ateny

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Kolorem żółtym zaznaczono wybrany obszar Ziemi.

Dokończ zdanie tak, aby informacja w nim zawarta była prawdziwa. *Na zaznaczonym obszarze:*

- A. Słońce zawsze góruje po południowej stronie nieba.
- B. Słońce góruje po północnej stronie nieba przynajmniej w jednym dniu w roku.
- C. Gwiazda Polarna widoczna jest nad horyzontem na wysokości nieprzekraczającej $23^{\circ}27'$.
- D. w każdym miejscu Słońce codziennie góruje nad horyzontem.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Jakie formacje roślinne należy wpisać w miejsca oznaczone cyframi 1–4, aby schemat przedstawiał strefy klimatyczno-roślinno-glebowe na półkuli północnej w Afryce?

- A. 1 – sawanna, 2 – wilgotny las równikowy, 3 – roślinność śródziemnomorska, 4 – pustynie i półpustynie
- B. 1 – wilgotny las równikowy, 2 – roślinność śródziemnomorska, 3 – pustynie i półpustynie, 4 – sawanna
- C. 1 – pustynie i półpustynie, 2 – sawanna, 3 – wilgotny las równikowy, 4 – roślinność śródziemnomorska
- D. 1 – roślinność śródziemnomorska, 2 – pustynie i półpustynie, 3 – sawanna, 4 – wilgotny las równikowy

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Fotografia przedstawia zjawisko występujące na granicy mezosfery i termosfery, które najczęściej obserwowane jest w wysokich szerokościach geograficznych.

www.national-geographic.pl/%2Faktualnosci/%2Fpolowanie-na-zorze-polarska&psig=AOvVaw0_UGNqRdnaAZIT6qd6PAor&ust=1547073354138721

Który z czynników wpływa na powstanie zjawiska przedstawionego na fotografii?

- A. Spalanie meteorów w atmosferze.
- B. Oddziaływanie wiatru słonecznego na jonosferę Ziemi.
- C. Niska zawartość ozonu w atmosferze, w wysokich szerokościach geograficznych.
- D. Mniejsza niż w pozostałych szerokościach geograficznych grubość troposfery nad obszarami biegunowymi.

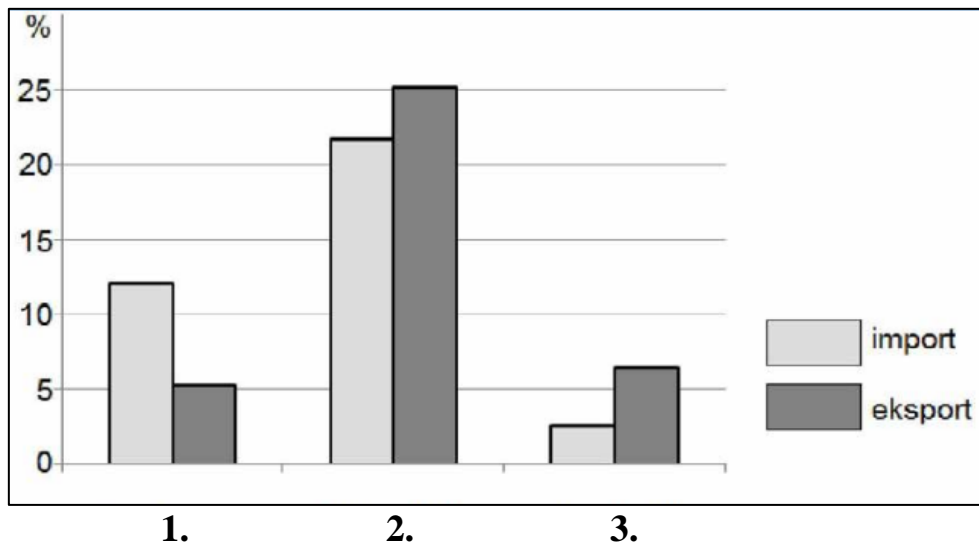
Zadanie 8. (0-1 pkt)

Wskaż zdanie prawdziwe. *Na Pojezierzu Pomorskim wykształciły się gleby bielcowe, ponieważ:*

- A. występują tam piaski sandrowe, na których rosną lasy.
- B. rzeźba tej krainy została ukształtowana przez ostatnie zlodowacenie, które pozostawiło po sobie pokłady lessu.
- C. występują tam skały węglanowe, na których rosną lasy sosnowe.
- D. panuje tam klimat umiarkowany przejściowy.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Wykres przedstawia udział Niemiec, Rosji oraz Wielkiej Brytanii w eksporcie i imporcie Polski w roku 2013. Wskaż odpowiedź, która określa właściwą kolejność państw.

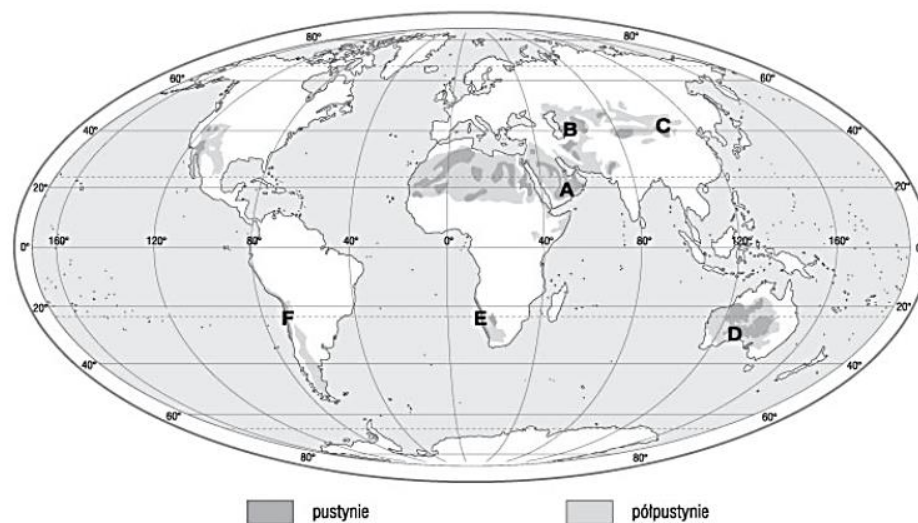

- A. 1 – Niemcy, 2 – Rosja, 3 – Wielka Brytania.
B. 1 – Wielka Brytania, 2 – Niemcy, 3 – Rosja.
C. 1 – Rosja, 2 – Wielka Brytania, 3 – Niemcy.
D. 1 – Rosja, 2 – Niemcy, 3 – Wielka Brytania.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Na mapie oznaczono literami kilka pustyni. Pustynię Kara-Kum oznaczono:

- A. literą D.
B. literą C.
C. literą A.
D. literą B.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Rdzennymi mieszkańcami Australii są:

- A. Papuasi.
- B. Indianie.
- C. Murzyni.
- D. Aborygeni.

www.faktopedia.pl/510823

Zadanie 12. (0-1 pkt)

„Azjatyckie tygrysy” to umowny termin odnoszący się do:

- A. państw Azji południowo-zachodniej charakteryzujących się wysokim wzrostem gospodarczym.
- B. państw Azji południowo-wschodniej charakteryzujących się wysokim wzrostem gospodarczym.
- C. państw Azji południowo-zachodniej charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem emigracji.
- D. państw Azji południowo-wschodniej charakteryzujących się wysokim przyrostem naturalnym.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

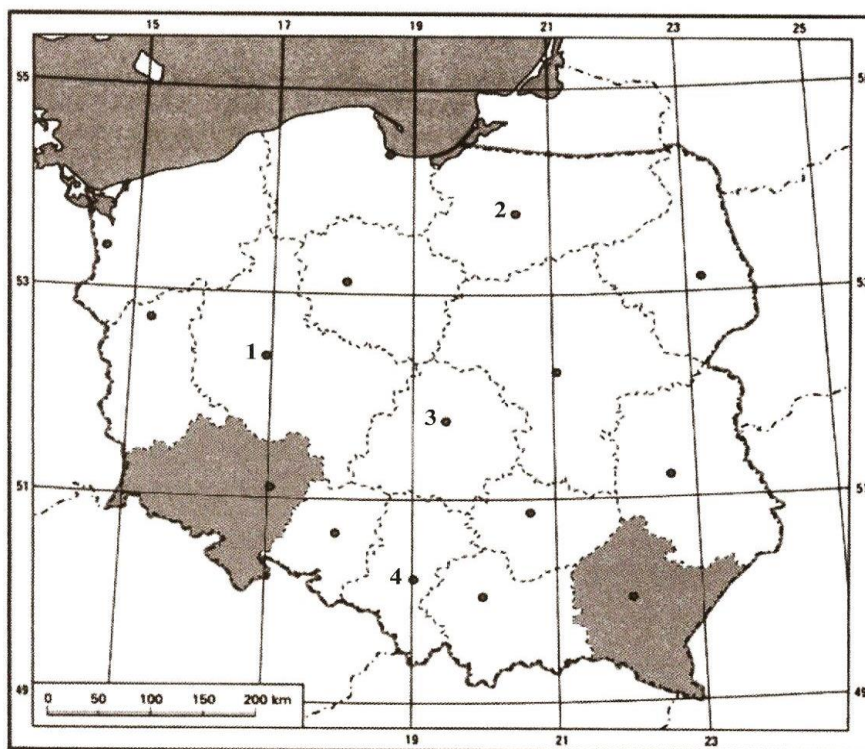
Na mapie politycznej Europy znakiem **X** zaznaczono:

- A. Węgry.
- B. Chorwację.
- C. Bośnię i Hercegowinę.
- D. Serbię.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Na mapie administracyjnej Polski cyframi zaznaczono wybrane województwa. Zaznacz odpowiedź, która prawidłowo przyporządkowuje ich nazwy.

- A. 1. lubuskie,   2. warmińsko-mazurskie,   3. łódzkie,   4. opolskie
B. 1. podkarpackie,   2. wielkopolskie,   3. kujawsko-pomorskie,   4. opolskie
C. 1. wielkopolskie,   2. warmińsko-mazurskie,   3. łódzkie,   4. śląskie
D. 1. wielkopolskie,   2. podlaskie,   3. łódzkie   4. śląskie

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Wskaż, gdzie znajduje się Fort Aniola?

- A. Kamień Pomorski.
B. Świnoujście.
C. Kołobrzeg.
D. Pyrzyce.

www.ameliastrops.blogspot.com

Zadanie 16. (0-2 pkt.)

Oblicz szerokość geograficzną punktu, w którym w dniu przesilenia letniego można zaobserwować górowanie słońca po południowej stronie nieba na wysokości 72° .

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0-2 pkt.)

Przyporządkuj podanym poniżej miastom odpowiednie godziny czasu słonecznego w momencie górowania Słońca w Londynie.

Godziny: **4.20, 8.56, 13.32, 22.12**

Las Vegas: ..... Sydney: ..... Sao Paulo: ..... Zamość: .....

Zadanie 18. (0-2 pkt.)

Rzeczywista powierzchnia Czarnego Stawu Gąsienicowego w Tatrach wynosi $179\,375\text{ m}^2$. Jaką powierzchnię na mapie wykonanej w skali 1 : 25 000 zajmie Czarny Staw Gąsienicowy?

.....

.....

.....

.....

.....

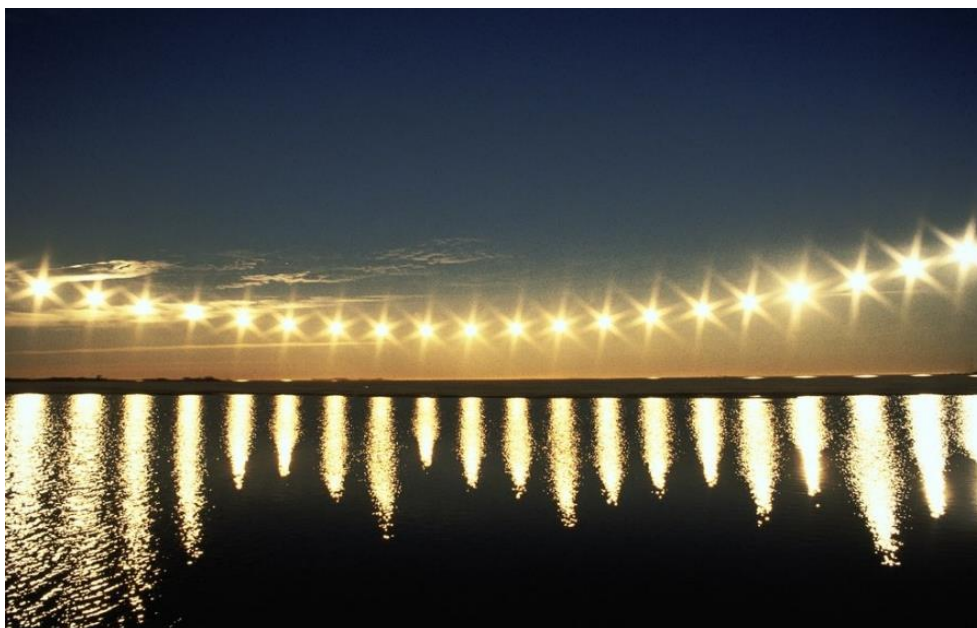
.....

.....

Zadanie 19. (0-2 pkt.)

Fotografia przedstawia widomą wędrówkę Słońca zaobserwowaną 22 czerwca.

www.TwojaPogoda.pl

Oceń prawdziwość poniższych zdań wpisując **P** – gdy zdanie jest prawdziwe, lub **F** – gdy zdanie zawiera błędne informacje.

1. Miejsce, w którym dokonano obserwacji, jest położone na półkuli południowej. ....
2. W dniu, w którym dokonano obserwacji, Słońce w momencie dołowania znajdowało się powyżej linii horyzontu. ....
3. W miejscu, w którym dokonano obserwacji, Słońce w dniach równonocy nie wznosi się na wysokość większą niż 24° . ....

Zadanie 20. (0-2 pkt.)

Wpisując litery, uzupełnij tabelę w taki sposób, aby oznaczyć właściwe długości trwania dnia w Krakowie i Gdańsku.

- A. $07^h18'32''$
- B. $08^h03'56''$
- C. $16^h23'00''$
- D. $17^h13'18''$

Miasto	Długość trwania dnia	
	22 czerwca	22 grudnia
Gdańsk		
Kraków		

Zadanie 21. (0-2 pkt.)

Fotografia przedstawia jeden z rodzajów skał.

www.home.agh.edu.pl

Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

Na fotografii przedstawiono:

A.	granit,	który jest skałą	1.	przeobrażoną (metamorficzną).
B.	marmur,		2.	osadową pochodzenia organicznego.
			3.	osadową okruchową.
C.	gnejs,		4.	osadową pochodzenia chemicznego.
			5.	magmową wylewną.
			6.	magmową głębinową.

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Uzupełnij schemat numerami zdarzeń, aby przedstawiał on kolejność wydarzeń w erach: mezozoicznej i kenozoicznej.

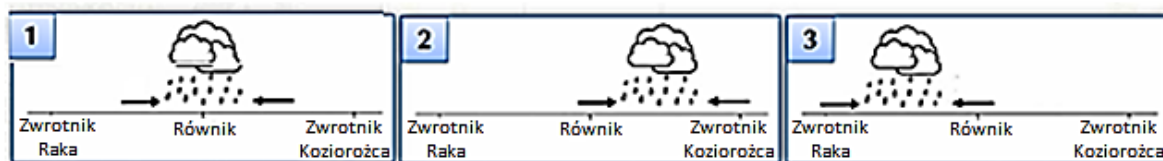
1. Wielkie wymieranie gatunków w wyniku uderzenia w Ziemię planetoidy – giną m.in. dinozaury, amonity i płazy tarczogłowe.
2. Pojawiają się pierwsze człowiekowate (*Australopithecus*, *Homo habilis*).
3. Pojawiają się pierwsze ptaki (archeopteryks).
4. Wymierają wielkie ssaki – m.in. mamuty, niedźwiedzie jaskiniowe.

ROZWÓJ ŚWIATA ORGANICZNEGO W PODANYCH ERACH

najstarsze wydarzenie najmłodsze wydarzenie

Zadanie 23. (0-2 pkt.)

Rysunki ilustrują trzy charakterystyczne położenia strefy zbieżności pasatów w ciągu roku.

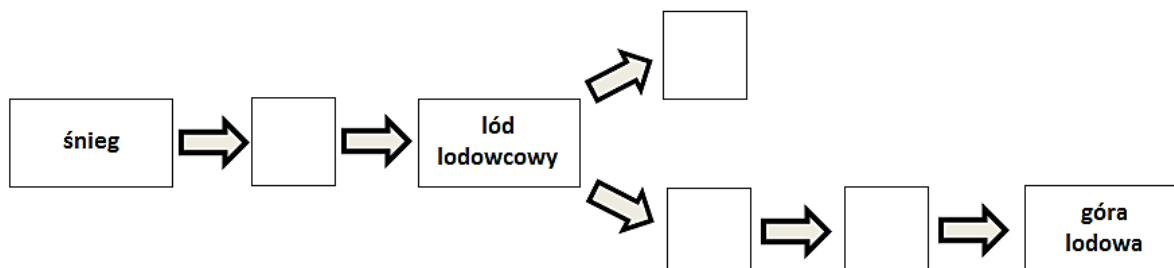
Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

Strefa zbieżności pasatów, której cechą jest:

A.	wstępujący ruch mas powietrza	zmienia swoją pozycję w ciągu roku, ponieważ zmienia się	1.	odległość Ziemi od Słońca.
B.	zstępujący ruch mas powietrza		2.	położenie zenitalnego górowania Słońca.

Zadanie 24. (0-2 pkt.)

Uzupełnij schemat, wpisując odpowiednie litery w zaznaczonych polach w taki sposób, aby tworzyły one poprawny ciąg zdarzeń.

- A. Firn.
- B. Łądolód.
- C. Lodowiec himalajski.
- D. Lodowiec szelfowy.

Zadanie 25. (0-2 pkt.)

Zdjęcie satelitarne ilustruje cyklon tropikalny.

Uzupełnij poniższe informacje dotyczące cyklonu tropikalnego przedstawionego na zdjęciu podkreślając właściwe określenia dobrane spośród podanych kursywą.

- A. Kierunek wiatru w cyklonie tropikalnym jest *przeciwny do kierunku/zgodny z kierunkiem* ruchu wskazówek zegara.
- B. Cyklon tropikalny powstał nad *Oceanem Atlantyckim/Oceanem Spokojnym*.

Zadanie 26. (0-2 pkt.)

Tabela przedstawia dane demograficzne dotyczące ludności Polski w latach 2008-2013.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba zgonów (tys.)	379,4	384,9	378,5	375,5	384,8	387,3
Przyrost naturalny (tys.)	35,1	32,7	34,8	12,9	1,5	-17,7
Imigracja (tys.)	15,3	17,4	15,2	15,5	14,6	12,2
Emigracja (tys.)	30,1	18,6	17,4	19,9	21,2	32,1

Oceń prawdziwość poniższych zdań wpisując **P** – gdy zdanie jest prawdziwe, lub **F** – gdy zdanie zawiera błędne informacje.

- 1. W latach 2008-2011 liczba ludności Polski wzrastała. ....
- 2. W 2008 r. liczba urodzeń żywych była wyższa niż w 2009 r. ....
- 3. W 2012 r. przyrost rzeczywisty był wyższy niż w 2013 r. ....

Zadanie 27. (0-3 pkt.)

Fotografie ilustrują rodzaje powierzchniowych ruchów masowych.

A.

B.

C.

D.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące poszczególnych ruchów masowych.

1. Materiał skalny zsuwa się wzdłuż powierzchni poślizgu, którą może być powierzchnia skały litej. Warunki sprzyjające ruchowi dojrzewają stopniowo, ale sam ruch trwa szybko.
2. Powolny ruch zwietrzeliny w kierunku spadku zbocza.
3. Rozdrobnione fragmenty skalne wprawione zostają w szybki ruch po zboczu, co prowadzi do powstania stożków usypiskowych.
4. Materiał silnie nasączony wodą przemieszcza się gwałtownie po stoku, po torze wąskim i wydłużonym.

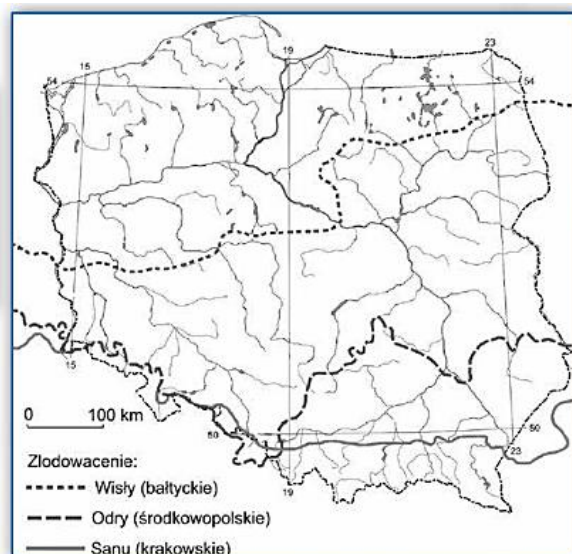
Uzupełnij tabelę wpisując w odpowiednich miejscach oznaczenia literowe i oznaczenia liczbowe.

Powierzchniowe ruchy masowe	Fotografia (oznaczenie literowe)	Informacja (oznaczenie liczbowe)
spółzywanie		
spływanie		
odpadanie		
osuwanie		

Zadanie 28. (0-2 pkt.)

Mapa przedstawia maksymalne zasięgi głównych zlodowaceń plejstocęńskich w Polsce.

Fotografia ilustruje charakterystyczny krajobraz polodowcowy pewnego obszaru Polski.

www.zpppn.pl

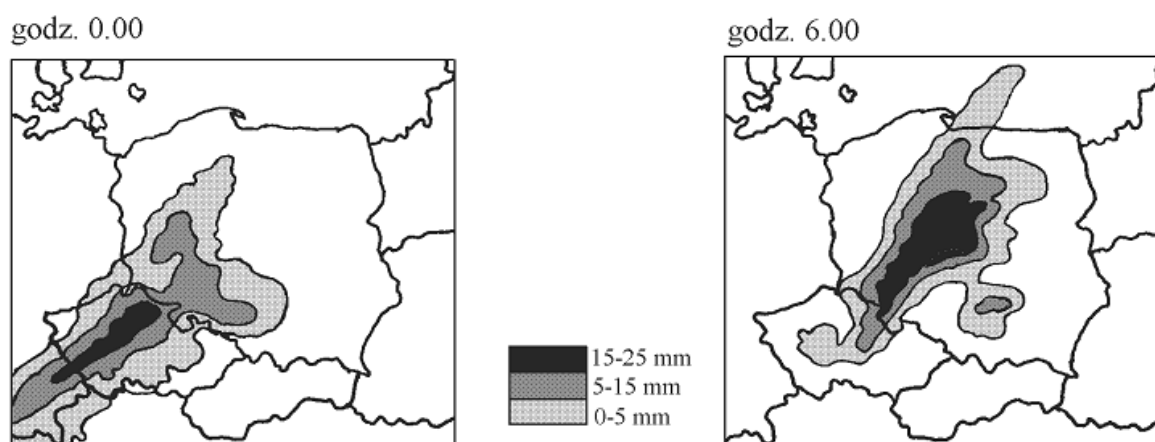
Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

Na fotografii przedstawiono polodowcowy krajobraz obszaru położonego:

A.	na północ od linii maks. zasięgu zlodowacenia bałtyckiego	w granicach	1.	Poleskiego Parku Narodowego
B.	na południe od linii maks. zasięgu zlodowacenia środkowopolskiego		2.	Wigierskiego Parku Narodowego
			3.	Kampinoskiego Parku Narodowego
			4.	Narwiańskiego Parku Narodowego

Zadanie 29. (0-2 pkt.)

Mapy przedstawiają zasięg i intensywność opadów tego samego dnia o godz. 0.00 oraz o godz.6.00.

- Masy powietrza, które przyniosły obfite opady napłynęły z kierunku:
  - Południowo-wschodniego.
  - Południowo-zachodniego.
  - Północno-wschodniego.
  - Północno-zachodniego.
- Wskaż prawidłowe zakończenie zdania. **Największe opady o godz.6.00 wystąpiły w:**
  - Łodzi i Krakowie.
  - Gdańsku i Szczecinie.
  - Wrocławiu i Białymstoku.
  - Łodzi i Wrocławiu.

Zadanie 30. (0-2 pkt.)

W tabeli przedstawiono strukturę produkcji energii elektrycznej (w %) według rodzajów elektrowni w Austrii, Islandii, Polsce i Republice Czeskiej w 2008r. Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiednich wierszach nazwy poszczególnych krajów.

Państwo	Elektrownie			
	cieplne	wodne	jądrowe	geotermalne
Polska	98,7	1,3	-	-
	65,1	2,8	31,8	0,3
	36,3	60,6	-	3,0
	0,0	75,5	-	24,5

Zadanie 31. (0-2 pkt.)

Fotografia przedstawia jeden z typów wybrzeży morskich, charakterystyczny dla wybrzeży Morza Bałtyckiego.

E.
F.

www.pl.wikipedia.org

G.

Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

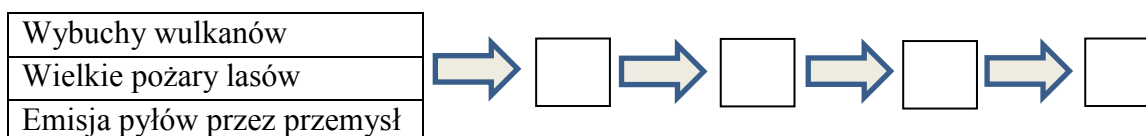
Na fotografii przedstawiono wybrzeże:

A.	szkierowe	które powstaje w wyniku zalania wodami morskimi	1.	dolin górskich prostopadłych do linii brzegowej.
B.	riasowe		2.	polodowcowego pagórkowatego obszaru.

Zadanie 32. (0-1 pkt)

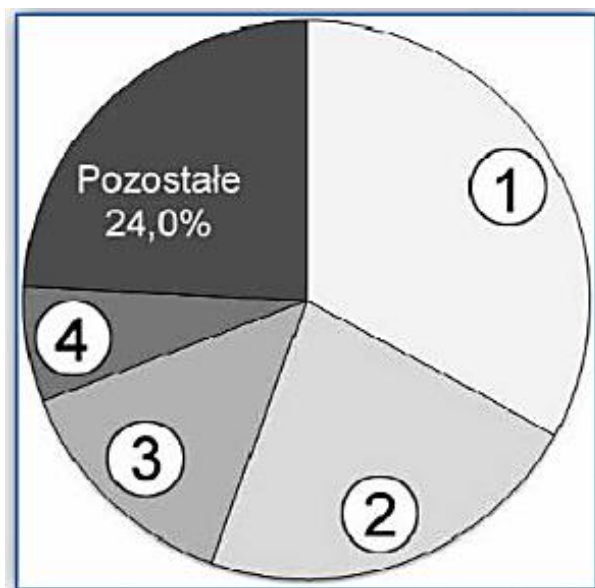
Uzupełnij ciąg przyczynowo-skutkowy w taki sposób, aby przedstawiał wpływ emisji pyłów i popiołów na przyspieszenie topnienia lodowców na Ziemi.

- A. Zmniejszenie albedo.
- B. Szybsze topnienie lodu.
- C. Opad pyłów na powierzchnię lodowców.
- D. Przenoszenie pyłów w atmosferze na duże odległości.

Zadanie 33. (0-3 pkt.)

Wykres przedstawia strukturę wyznaniową ludności świata (2012r.)

W tabeli przedstawiono informacje dotyczące trzech religii.

Informacja		Nazwa religii	Oznaczenie liczbowe na wykresie
A.	Religia monoteistyczna. Wyznawcy wierzą w życie pozagrobowe i zobowiązani są do publicznego wyznawania wiary, postu (ramadanu) i pielgrzymki do świętego miasta.		
B.	Religia politeistyczna. Celem wyznawców jest wyzbycie się wszelkich pragnień i osiągnięcie nirwany – stanu oświecenia, spokoju i braku cierpień.		
C.	Religia politeistyczna. Wyznawcy wierzą w reinkarnację, zobowiązani są do założenia licznej rodziny oraz odbycia rytualnej kąpieli w rzece powodującej oczyszczenie z grzechów.		

Przyporządkuj każdej informacji nazwę właściwej religii i numer, którym oznaczono na wykresie udział jej wyznawców w strukturze wyznaniowej ludności świata. Nazwy religii wybierz spośród podanych: *buddyzm, chrześcijaństwo, hinduizm, islam*.

Zadanie 34. (0-2 pkt.)

Na mapie Europy oznaczono literami wybrane państwa.

Fotografie ilustrują rodzaje działalności gospodarczej związanej z morzem. Dobierz państwo, w którym ta dziedzina gospodarki morskiej odgrywa znacząca rolę. Uzupełnij opis zdjęć wpisując litery, którymi oznaczono na mapie państwa oraz podaj ich nazwy.

1. litera .....
nazwa państwa .....

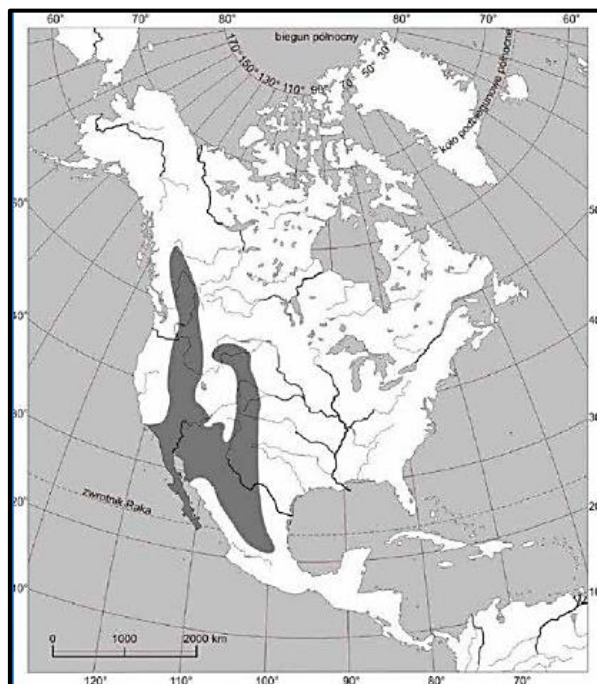

2. litera .....
nazwa państwa .....

Zadanie 35. (0-2 pkt.)

Na mapie zaznaczono jeden z obszarów Ameryki Północnej.

Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

Na mapie zaznaczono obszar:

A.	o dużej gęstości zaludnienia	wynikającej głównie z	1.	deficytu światła.
	B.		o małej gęstości zaludnienia	2.
3.				dużej wilgotności powietrza.
4.				niskich temperatur powietrza.

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of numerous horizontal rows, each defined by two parallel dotted lines. The rows are evenly spaced and extend across the entire width of the page, providing a guide for letter height and placement. There is no text or other markings on the page.